

S1000D⁽¹⁾ ve Görsel Çıktılar (Xsl, Xslt, Xsl-FO)

S1000D spesifikasyonu kapsamında hazırlanan bir dokümanın içeriğinde olan “Data Modülleri” Xml dosyalardır. Bu dosyaların içinde Xml elementleri ve ilgili attribute’ları bulunur. Bilgi teknolojilerine (BT) ilgi duyan veya bu konuda eğitimli olanlar için Xml dosyalar bir nebze anlam ifade etse de, gerçek dünyada elektronik yayınların kullanımında veya üretiminde yer alanların büyük bir çoğunluğu BT ile uğraşmamaktadır.

Günlük yaşantımızda kullandığımız dokümanlar, bir Xml dosyanın ötesinde anlamlı, kolay anlaşılır ve akıcı dosyalardır. Bu dosyaları okuyup anlayabilmek için bilgi teknolojilerine ait bir bilgiye veya dile ihtiyaç duymayız. Peki o zaman bu Xml içerikli Data modül dosyalarından, günlük hayatta kullanabileceğimiz anlaşılır yayın haline geçiş işlemi nasıl gerçekleşiyor? Veya yayını hazırlayan bizzat kendimiz veya içinde bulunduğumuz bir ekip ise, yayının görünüşünü değiştirmek için neler yapmamız gerekiyor? Bu sorularımızın cevabı Xsl’in (Extensible Stylesheet Language) altında gizlidir.

Data modüllerinin içindeki element ve attribute’lar vasıtası ile dokümanın görsel olarak nasıl kontrol edileceğini ve bu kontrollerin “Business Rules” ile ilişkilerinin çıktı ortamlarında (elektronik yayın, pdf, vb.) nasıl bir rol oynayacağı mekanizması Xsl’in bir alt parçası olarak “Xslt (EXtensible Stylesheet Language Transforms)” dediğimiz bir dille yapılır. Xslt vasıtasıyla, Xml dosya içinde tanımlanan elementlerin, içerik bilgilerinin çevrileceği formatta (HTML vb.) nasıl gösterileceği tarif edilir. Böylece biz ekranda anlamlı ve akıcı yapıda bir yayın görürüz. Bir yazar olarak ise bu anlamlı yayın görüntüsünde, alt bilgi, dip notlar vb. gibi bilgilerin nasıl olacağına veya kullanılacak fontlara karar verdiğimizde de Xslt’de değişiklikler yapmamız gerektiğini bilmek zorundayız. Böylece Xml, Xslt beraber çalışarak hazırlanan S1000D kapsamındaki yayının son kullanıcıda anlamlı bir doküman hale gelmesini sağlayacaktır.

Aynı kapsamda Xsl’in alt parçası olarak Xsl-FO (Extensible Stylesheet Language Formatting Object), Xml doküman nesnelere formatlanmasını ve pdf gibi çıktı dosyalarında, başlık, layout, sayfa no, vb. gibi, düzenlenmesi gerekli nesnelere davranışlarını

VIYA Lojistik Mühendislik ve Bilişim Teknolojileri

www.viyagrup.com.tr

kontrol eder. Xsl-FO'da yapacağımız değişiklikler, dokümanımızın çıktısında olmasını istediğimiz bilgilerin, istediğimiz formatta ve yerde olmasını sağlar.

Hazırlayan: Özkan Duman, Teknoloji Müdürü oduman@viyagrup.com.tr 18 Ocak 2016

Referanslar:

S1000D International specification for technical publications Ver: 4.1